

Visie op Zuid-Holland

Op weg naar de provinciale structuurvisie



provincie **HOLLAND**
ZUID

Visie op Zuid-Holland

Veelzijdig, dynamisch. Zuid-Holland is een provincie van uitersten. Een provincie met grote steden, een omvangrijk landelijk gebied. Een provincie waar ruimte schaars en gewild is. En waarmee we dus uiterst zorgvuldig moeten omgaan. In dat Zuid-Holland liggen drukte en rust dicht bij elkaar. Een wereldhaven bij eeuwenoude molens. Een centrum voor recht en vrede naast duinen en kust.

Die provincie biedt ruimte aan bijna 3,5 miljoen mensen. Ruimte waarin soms geen beweging meer mogelijk lijkt en elk plekje bebouwd lijkt. En waar toch zoveel mensen met plezier wonen, werken aan hun toekomst, genieten van landschap en cultuurhistorie.

Visie op Zuid-Holland gaat over de toekomst van Zuid-Holland. Over de manier waarop we de schaarse ruimte op een goede manier met elkaar kunnen delen. Over de uitdaging van een duurzaam, veilig en welvarend leven voor de mensen van nu en straks. *Visie op Zuid-Holland* gaat over krachten bundelen en verenigen, over het verbreden van de kwaliteiten en het benutten van de diversiteit voor de toekomst van die provincie.

Doet u mee?



Een open gesprek

Het bestuur van de provincie Zuid-Holland nodigt zijn bestuurlijke en maatschappelijke partners uit mee te denken en te praten over de ruimtelijke toekomst van Zuid-Holland. Voor een open gesprek over waar deze provincie in 2040 staat, maar vooral wat er tot 2020 moet gebeuren. Hoe gaat de provincie dat uitvoeren en wie is wanneer aan zet? Een gesprek dat ook gaat over wat de provincie Zuid-Holland zelf moet en kan doen, wat zij van haar partners vraagt en wat de partners van de provincie mogen verwachten.

Dit gesprek is begonnen in de zomer van 2008 en loopt door tot de vaststelling van de structuurvisie. In die tijd werkt de provincie samen met haar partners aan Visie op Zuid-Holland: aan één structuurvisie die de gehele provincie omvat. Een visie die het ruimtelijk beleid uit de streekplannen samenvoegt en weegt op zijn toekomstbestendigheid en het provinciaal belang. Die nieuwe uitdagingen signaleert en vertaalt in beleidsopgaven voor de middellange termijn.

In dat gesprek is ruimte voor analyse en debat. Dat debat met en tussen uiteenlopende partners als

gemeenten, waterschappen, het rijk, provincies, recreatieschappen, burgers, ondernemers, experts, maatschappelijke organisaties mag heftig en intensief zijn. Het gaat dan ook over iets dat iedereen treft: keuzes voor het ruimtelijk beleid tot 2020, én elkaars rol en inzet daarbij. Met als lonkend perspectief heldere, hanteerbare afspraken over de gezamenlijke uitvoering van het ruimtelijk beleid in deze provincie. Afspraken die de ruimte voor een welvarende toekomst voor iedereen creëren.

Goede ruimtelijke ordening

De Wro, die op 1 juli 2008 van kracht werd, luidt een nieuw tijdperk in. Meer dan ooit daagt deze wet overheden uit gezamenlijk en actief de ontwikkeling van ons land ter hand te nemen. De Staten van Zuid-Holland hebben in de Nota Provinciaal Belang (nov. 2008) aangegeven welke provinciale belangen zij zien voor de ruimtelijke ontwikkeling van Zuid-Holland. Die belangen zijn een onmisbare bouwsteen voor Visie op Zuid-Holland.

Gevoegd bij de bouwstenen die gemeenten, waterschappen, ondernemingen, burgers en maatschap-





pelijke organisaties aandragen, kan iets moois en toekomstbestendig ontstaan. Met een gedegen bouwplan als basis, waarover de provincie eerst met haar partners wil praten. Om daarna al die unieke en waardevolle bouwstenen hun eigen plek te geven.

Welvaart, duurzaamheid, ruimtelijke kwaliteit en veiligheid bepalen de uitgangspunten voor dat bouwplan. Met die termen duiken tegelijk dilemma's op, die op weg naar de structuurvisie ongetwijfeld een levendig gesprek zullen opleveren. Want hoewel het overgrote deel van het ruimtelijk beleid klaar is voor de toekomst, is er ruimte voor en vraag naar vernieuwing en verbetering. Zo kan de provincie inspelen op de uitdagingen vanuit haar omgeving, die zich met steeds meer kracht aandienen.



Zuid-Holland in 2040 en 2020

De Nota Provinciaal Belang geeft kaders en uitgangspunten voor de structuurvisie aan de hand van vijf hoofdpunten. Zuid-Holland wil een concurrerend en aantrekkelijk internationaal profiel hebben, een duurzame en klimaatbestendige Deltaprovincie zijn, die beschikt over een samenhangend stedelijk netwerk en waarin stad en land verbonden zijn, in een vitaal, divers en aantrekkelijk landschap. Deze hoofdpunten vatten het bestaande ruimtelijk beleid samen, en verbinden die met de uitdagingen voor de langere termijn. Die uitdagingen liggen op het terrein van demografische ontwikkeling, globalisering in combinatie met de vorming van grote metropolen, klimaatverandering, toenemende energieschaarste, en individualisering die zich uit in een toenemende behoefte aan identiteit en kwaliteit.

Met deze hoofdpunten als vertrekpunt, is de vraag hoe Visie op Zuid-Holland het bestaande ruimtelijk beleid kan verscherpen. Een uitdaging die lastige dilemma's een plek geeft en die leidt tot nauwkeurige afspraken over de manier waarop het aangescherpte beleid tot uitvoering komt tot 2020. En met antwoorden op de vragen waarvoor nieuwe inzichten en nieuwe ambities de provincie plaatsen.

Een paar vragen die de provincie bezighouden, zijn hieronder aangegeven.

Binnenstedelijk bouwen.

Hoe kunnen we meer binnenstedelijk bouwen met het oog op de bevolkingsontwikkeling, nabijheid van voorzieningen, het terugdringen van mobiliteit en de bescherming van het landschap? Aan welke woonmilieus is behoefte?

Meer nadruk op ruimtelijke kwaliteit.

Hoe kan gehoor worden gegeven aan de groeiende roep om ruimtelijke kwaliteit, zowel van het landschap als bij stedelijke inrichting?

Provinciale landschappen en landschapsparken.

Wat moet de inzet zijn van de provincie bij het voorzien in ruimte voor recreatie in aantrekkelijke parken en landschappen rondom de stedelijke gebieden?

Differentiatie in landbouwbeleid.

Hoe gaat de provincie in haar landbouwbeleid om met de uitdagingen waar de landbouw voor staat, tussen eisen aan de kwaliteit van bodem, water en natuur enerzijds en van duurzame voedselproductie anderzijds?

Ruimtelijke ordening ondergronds.

Hoe gaan we in de toekomst om met het gebruik van de ondergrond voor zaken als transport of koude/warmteopslag, in relatie tot de bestemming van de bovengrond?

Maatregelen tegen verzilting.

Hoe kunnen we de provincie voorbereiden op de gevolgen van klimaatverandering die de land- en glastuinbouw rechtstreeks bedreigen: verzilting en zoetwaterschaarste?

Plaats voor alternatieve energie.

Schaarser wordende energie en klimaatverandering vragen om ruimte voor nieuwe, innovatieve vormen van energie, zoals duurzame warmte en windturbines. Wanneer, waar en hoeveel plek is daarvoor in het toch al kwetsbare landschap van deze provincie?

Provinciaal Basisnet externe veiligheid.

Een nieuwe opgave voor de provincie is om in navolging van het rijk, de provinciale wegen aan te wijzen waarover vervoer van gevaarlijke stoffen mag plaatsvinden. Die aanwijzing heeft gevolgen voor het gebruik van de ruimte rondom die wegen.

Rode contouren.

De huidige contouren beschermen de open ruimte. Hoe moet dat in de toekomst, als op sommige plaatsen sprake is van krimp en op andere van groei? Zijn contouren dan nog steeds het beste middel om de verstedelijking te sturen of zijn er betere manieren te bedenken?

Samen werken aan uitvoering

Op weg naar Visie op Zuid-Holland nodigt de provincie haar partners bij het ruimtelijke beleid uit voor een gesprek over ieders rol in de uitvoering. De afspraken daarover krijgen een plek in het Uitvoeringsprogramma van de Visie, dat het provinciaal belang vertaalt in concrete projecten voor 2020. Tot die afspraken hoort ook wie voor de uitvoering verantwoordelijk is en hoe de provincie erop toeziet dat de realisatie op de afgesproken manier verloopt. Daarbij hanteert de provincie de gedragsregel: *lokaal wat kan, provinciaal wat moet*. Dat wil zeggen dat de regie bij de uitvoering van projecten bij voorkeur bij de lokale en regionale partners ligt.

De Wro geeft de provincie de instrumenten om de uitvoering van het ruimtelijke beleid te sturen en te coördineren. De Wro draagt de provincie niet alleen op haar belang te benoemen, maar verplicht de provincie ook alles in het werk te stellen om haar ruimtelijk belang daadwerkelijk te verwezenlijken. Nieuwe instrumenten zoals een verordening en een inpassingsplan, bieden de provincie de mogelijkheid



de bestemming van gebieden rechtstreeks te beïnvloeden. Daarmee kan de provincie zich ervan verzekeren dat haar ruimtelijk belang via het gemeentelijk bestemmingsplan bindend wordt voor anderen, zoals burgers en bedrijven.

Lokaal wat kan. De provincie wil in de komende tijd met gemeenten en met haar andere partners afspraken maken over de ruimtelijke projecten die zij willen realiseren, en waarbij het provinciale belang in het spel is. Als bij zo'n project een gemeente of een gemeentelijk samenwerkingsverband de regie op zich neemt, ligt het voor de hand dat die afspraken gaan over de concrete inbreng van beide partners: rollen, bevoegdheden, taken, geld. Door middel van vooroverleg en eventueel een convenant verzekert de provincie zich ervan dat de uitvoering volgens de afspraken verloopt.

Provinciaal wat moet. Dit is van toepassing voor projecten waarbij sprake is van directe doorwerking of projecten waarbij de regierol van de provincie onomstotelijk vaststaat op grond van het provinciale belang. Dat zijn dan projecten die een flink aantal provinciale belangen raken of waarbij verschillende bestuurlijke partners zijn betrokken.



Uitvoeren doet de provincie niet alleen.

Visie op Zuid-Holland zal daarom een uitvoeringsprogramma bevatten dat de provincie samen met andere overheden en met belanghebbenden opstelt. Ook de uitvoering vraagt de gezamenlijke inzet van deze partijen. Het uitvoeringsprogramma geeft aan wie de eerstverantwoordelijke voor een project is en met welke partijen de uitvoering plaatsvindt. Naast de instrumenten die de provincie met de invoering van de Wro heeft gekregen, zal zij uiteraard ook andere manieren gebruiken om het provinciaal belang te realiseren, zoals het maken van bestuurlijke afspraken.



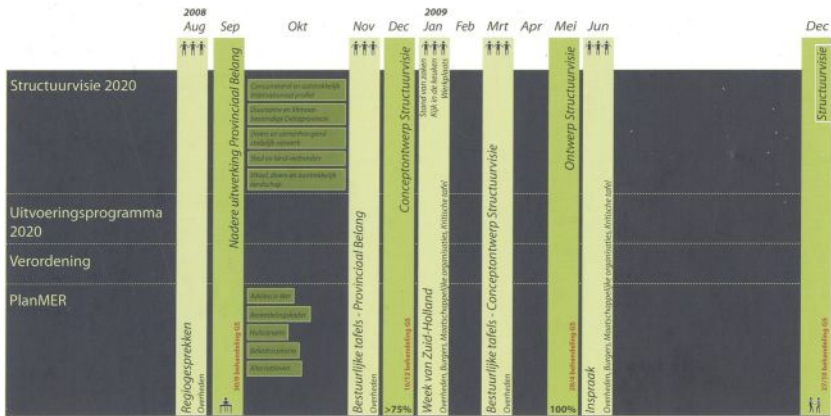


Visie op Zuid-Holland gaat interactief

Het bestuur van de provincie werkt op interactieve wijze aan de Visie op Zuid-Holland, geheel in overeenstemming met de sturingsfilosofie en met de uitgangspunten van Provincie Nieuwe Stijl. Van de zomer 2008 tot december 2009 zoekt de provincie het debat met de partijen die bij het ruimtelijk beleid in de provincie zijn betrokken.

Mijlpalen in dit proces zijn:

- de vaststelling op 18 november 2008 door Provinciale Staten van de Nota Provinciaal Belang
- de bestuurlijk tafels in november 2008: de provincie spreekt met haar bestuurlijke partners om te praten over wat hen bezighoudt op weg van de Nota Provinciaal Belang naar de Visie op Zuid-Holland
- de Week van Zuid-Holland: in de week van maandag 26 januari tot en met vrijdag 30 januari 2009 vinden elke dag bijeenkomsten en debatten plaats, onder het motto: *Geef uw visie op Zuid-Holland!*
- in maart en april 2009 komen de bestuurlijke tafels andermaal bijeen
- van mei tot oktober 2009 werkt de provincie Visie op Zuid-Holland verder uit



Legenda

- MI Communicatie / participatiemoment
- Product Structuurvisie ter besluitvorming
- Bouwsteen Structuurvisie